

Oppilas-ja opiskeluhuollon ohjausryhmän muistio

22.11. 2018 kello 14.00- 15.48

Paikka: Hirsikampuksen iso neuvotteluhuone

Kokouksen puheenjohtaja: Opetus-ja sivistystoimenjohtaja Juha Holappa

Kokouksen koollekutsuja + sihteeri: Sari Poropudas

Osallistujat:

Juha Holappa pj

Sari Poropudas siht.

Juha Pätsi, apulaisrehtori Hirsikampus

Hely Forsberg-Moilanen, rehtori Lakari

Kari Jylhänlehto

Rauni Kääriä, rehtori Kipinä

Annika Mattinen

Markku Rajala

Riitta Jaakola

Seija Tihinen, sosiaalityöntekijä

Jonna Puhakka

Suvi Kipinä, kuraattori

Irja Luokkanen, terveydenhoitaja

Sari Nieminen, terveydenhoitaja

Kristiina Tolonen, terveydenhoitaja

Jenni Matinlauri

Teija Pohjolainen

Juha Mertala, etsivä nuorisotyöntekijä

Sara Hakala, etsivä nuoristyöntekijä

Kaisu Möttönen, osao

Siiri Sarias, Kiva – puhe hankkeen koordinaattori

Meri Malmberg, sosiaalityöntekijä

1. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin. Muistio on ollut luettavana kaupungin sivuilla.

2. Koulunuorisotyön verkosto- siirretty kokouksesta 24.5.2018 (Siiri Sarias)

Hirsikampuksella pidettiin kouluverkostotyön palaveri 7.5.2018. Kokouksen puheenjohtajana toimi apulaisrehtori Eeva Harju. Kokouksen koollekutsujana ja sihteerinä toimi Kivapuhe- hankkeen projektipäällikkö Siiri Sarias. Siiri Sarias esittelee kokouksen esityksiä koulunuorisotyöhön liittyen oppilashuollon ohjausryhmälle päätöksen tekoa varten. Tavoitteena on juurruttaa koulunuorisotyö osaksi koulujen toiminta rakenteita.

Keskustelua asiasta:

Siiri Sarias esitti koulunuorisotyön vuosikellon, joka on laadittu yhteistyössä nuorisotoimen ja koulutoimen kanssa viime vuoden aikana. Koulunuorisotyön tavoitteena on tulla osaksi koulujen toimintaa. Toiminnan tavoitteena jatkossa on suunnata nuorisotyötä yläkouluikäisten lisäksi myös alaluokille ja pienille kouluille. Siiri korosti, että nuorisotyötä pitää tasa-arvo ja yhdenvertaisuus lain mukaan kohdentaa myös sivukylille, joten toiminnan suuntaamisessa pitää huomioida vahvasti myös tämä.

Koulunuorisotyön yhtenä tavoitteena on olla ennaltaehkäisevää oppilashuoltoa, yhdessä tekemistä kaiken ikäisten lasten ja nuorten kanssa. Nuorisotyöntekijät ovat olleet mukana Lakarilla ja Kampuksella koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän toiminnassa, minkä kautta

he ovat voineet vaikuttaa koulun yhteisölliseen oppilashuoltoon. Lakarilla ja Kampuksella nuorisotyö on ollut mukana välituntitoiminnassa sekä teemapäivissä. Yhteistyöstä on erittäin hyviä kokemuksia. Nuorisotyö ja etsivät ovat olleet myös ammattikoululla toiminnassa mukana.

Opetus- ja sivistysjohtaja Juha Holappa piti koulunuorisotyötä mielenkiitoina osan koulun toimintaa. Kaupungin organisaatiossa on yritetty kohdentaa resursseja myös koulunuorisotyöhön, mutta vielä tulevaan budjettiin varojen kohdentaminen ei ehtinyt. Koulunuorisotyön edistämiseen on yritetty saada myös rahoitusta opetushallituksen kautta. Hankerahoitus selviää vuoden alusta.

Todettiin, että esitelty vuosikello on hyvä pohja toiminnan jalkauttamisessa. Vuosikello päivitetään jatkossa vuosittain kokouduvassa Koulunuorisotyön verkostossa. Verkoston kokoonkutsujana on apulaisrehtori Juha Pätsi. Koulunuorisotyön vuosikello käsitellään myös rehtorikokouksessa, jotta asia saadaan myös tietoon/ jalkautettua myös pienille kouluille. Sari Poropudas lähettää koulunuorisotyön vuosikellon kaikille kouluille.

3. Sosiaalihuollon toimien esittelyä (Meri Malmberg)

Meri Malmberg esittelee sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaista ilmoitusvelvollisuutta, sisältöä ja menettelyä. Kokouksessa voidaan päivittää kuntakohtaiseen oppilashuoltosuunnitelmaan sosiaalihuoltoon liittyvät käytänteet.

Keskustelua asiasta:

Esityksen tiimoilta tarkennettiin seuraavia yhteistyökäytänteitä liittyen ilmoitukseen sosiaalihuollon tarpeen arvioinnista

- Jos ilmoitus tehdään yksilökohtaisessa oppilashuollon asiantuntijaryhmässä, niin ilmoitukseen voidaan laittaa kaikkien henkilöiden nimi, jotka kokouksessa ovat olleet mukana.
- Jos lastensuojelun henkilöt ovat olleet kokouksessa paikalla, niin yhteydenottoa ei tarvitse tehdä.
- Yhteydenottopyyntöä tehdessä on tärkeää olla yhteydessä huoltajaan. Luonnollinen tapa yhteydenottopyynnön tekemiseen on yksilökohtainen oppilashuoltoryhmä. Ilmoitukseen on tärkeä laittaa huoltajan puhelinnumeron, jotta sosiaalihuollon voi tehdä nopeammin yhteydenoton huoltajiin.
- Opettajat voivat aina soittaa ja kysyä konsultaatiota, jos huoli herää oppilaasta. Konsultaatiossa oppilaan nimi ei tule esille. Meri Malmbergilla on puhelinaika joka päivä kello 12-13 ja hän vastaa myös muina aikoina puhelimeen. Konsultaatiota voi tehdä myös sähköpostilla.
- Jos huoltaja ei ole yhteistyöhaluinen, niin silloin vaihtoehtona lastensuojeluilmoitus
- Yhteydenottopyyntö ja lastensuojeluilmoitus poissulkevat toisensa.
- Yhteydenottolomake löytyy Oulunkaaren sivuilta
[https://www.oulunkaari.com/wpcontent/uploads/2018/03/shl ilmoitus aikuisesta ja lapsesta.pdf](https://www.oulunkaari.com/wpcontent/uploads/2018/03/shl_ilmoitus_aikuisesta_ja_lapsesta.pdf)

Sari Poropudas lähettää kouluille lomakkeen myös sähköpostin välityksellä.

4. Suunnitelma seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi (Työryhmä)

Työryhmä Irja Luokkanen, Sari Nieminen, Kristiina Tolonen, Jonna Puhakka, Liisa Kytölä ja Sari Poropudas ovat laatineet suunnitelman seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi. Suunnitelma on lähetetty kouluille oppilaskuntien ja vanhempaintoimikuntien kommentoitavaksi. Suunnitelma liitetään osaksi kuntakohtaista opiskeluhuoltosuunnitelmaa.

Keskustelua asiasta:

Keskusteltiin, miten seksuaalinen häirintä voidaan määritellä ja myös käsitteen määrittämisen vaikeudesta. Seksuaaliseen häirintään pitää kasvattaa asenteellisesti. Pidettiin yleensä hyvänä, että asiasta puhutaan ja tehdään asia näkyvästi. Koulu on osa yhteiskuntaa ja siellä myös toimii samat käytännön toimet.

Kipinän koululla on tehty suunnitelmasta oppilaille toimintamalli, joka voidaan lähettää kaikille kouluille. Rauni lähettää mallin Sarille, joka huolehtii jakelun kouluille.

Asiaan on otettu kantaa kouluilla ja myös vanhempaintoimikunta ottaa asiaan myöhemmin kantaa.

Suunnitelma menee kaupungin hallituksen hyväksyttäväksi ja se liitetään kaupungin oppilashuoltosuunnitelmaan ja osaksi opetussuunnitelmaa. Sari Poropudas toimittaa materiaalin Juha Holapalle.

Siiri Sarias kertoi, että aiheeseen liittyvää hyvää koulutusta voi tilata alla olevasta yhteystiedosta:

Meri-Lapin Seta (Kivapuhe-hanke on tehnyt yhteistyötä)

pj.merilapinseta@gmail.com

Puheenjohtajana toimii Jenny Rosberg

5. Askeleittain – sosiaalista kehitystä ja tunteita tukeva opetusohjelma (Jonna Puhakka)

Kuraattori Jonna Puhakka esittää, että kouluilla otettaisiin käyttöön Askeleittain – opetusohjelman.

Askeleittain-opetusohjelman avulla päiväkodissa, esikoulussa ja 1.-5. luokalla voidaan opettaa lapsille empatiataitoja, itsehillintä- ja ongelmanratkaisutaitoja sekä tunteiden säätelyä. Nämä taidot edistävät tutkimusten mukaan lasten koulumenestystä ja myöhemmin heidän menestymistään työelämässä. Väkivaltaisia tilanteita voidaan välttää, kun suuttumuksen ja kiukun tunteita opitaan käsittelemään eri menetelmien avulla.

https://www.hogrefe.fi/testit/askeleittain/AskeleittainDownloadMaterial/Askeleittain_esite_2010.pdf

Jonna Puhakka esittää, että kokouksessa tehtäisiin kartoitus koulujen tarpeista/mielipiteistä ko. ohjelman käyttöön ottoon. Lakarin koululla on asiaan

suhtaudutta positiivisesti. Ohjelma on ollut käytössä Pikkupaavalin päiväkodissa useamman vuoden ja siitä on ollut hyviä kokemuksia.

Hän jatkaa, että onko kaupungilla mahdollisuutta hankkia tällaista materiaalipakettia kouluille? Ohjelma voitaisiin ostaa aluksi alkuopetusluokille, jos ei ole mahdollisuutta hankkia kerralla kaikkia. Olisiko mahdollista aloittaa kokeilu yhdellä koululla, jos kaikille kouluille ei voida materiaalia hankkia. Tämän kokemuksen perusteella olisi mahdollista laajentaa toimintaa myös muille kouluille.

Keskustelua asiasta:

Todettiin heti, että ohjelmalle on tarvetta kaikilla kouluilla. Opetus- ja sivistysjohtaja Juha Holappa hyväksyi, että ohjelma ostetaan kaikille kouluille luokilla 0-2. Päätettiin, että kuraattori Jonna Puhakka voi selvittää materiaaliin hankintaan liittyvät tiedot ja toimittaa ne Sari Poroputaalle. Sari huolehtii asian eteenpäin Juha Holapalle.

6. Koulukuljetuksiin liittyvät ohjeet (Rauni Kääriä)

Opetushallituksella on kattavat ohjeet koulukuljetuksiin liittyen. Kipinän koulun oppilashuoltoryhmä on hyväksynyt kuljetuksiin liittyvät kattavat ohjeet, jotka ovat esityslistan liitteellä. Onko Pudasjärvellä tarvetta päivittää/ laatia yhteisiä ohjeita koulukuljetuksiin liittyen.

Keskustelua asiasta:

Todettiin, että yhteiselle ohjeistukselle on tarvetta ja Kipinän tekemä malli oli kattava. Kyydityksiin liittyvät ohjeet käydään vielä kouluilla läpi ja niitä voidaan koulukohtaisesti täydentää. Ohjeet viedään kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Keskustelussa nousi myös esille, että kuljetuksiin liittyvät ohjeet poikkeustilanteisiin liittyen tarvitsee tarkennusta. Asiaa on viety eteenpäin luomalla Whatsup- ryhmä, johon rehtorit ja liikennelaitoksen edustajat ovat liittyneet. Ryhmäviestin kautta akuuteissa tilanteissa saadaan nopeasti asiaa eteenpäin.

Tutkinnassa on myös hätätekstiviestin liittäminen Wilmaa, jolloin huoltajat saavat viestin suoraan puhelimeen.

Kuljetuksen järjestäjä on myös numeroinut linjat, joten kouluille tulee tarkemmin tieto, millä linjoilla on poikkeuskyyditys. Kouluille laaditaan Priimukseen myös oppilaista kuljetuslistat, jolloin koululla on heti tieto oppilaista, joita poikkeukset koskevat. Asia etenee rehtorijohtoisesti.

7. Muut esille tulevat asiat

➤ Koulupsykologitilanne

Avoimna olleeseen koulupsykologin paikkaan ei ole ollut yhtään hakijaa. Oulunkaari on ostanut psykologin palveluita oppimisen tutkimiseen liittyen, mutta ei oppilaskohtaiseen terapiaan. Oulunkaaren päätös on ollut yllätys koulupuolelle, koska tutkimuspuoli on toiminut hyvin perheneuvolan psykologin toimesta. Tutkimusten osalta tilanne on siis ollut hyvä.

Perusopetuksen koulupsykologin palveluiden puute on todella huolestuttavaa, koska tarve on todella suuri. Tällä hetkellä kuraattorin ja terveydenhoitajan työstä menee suurin osa yksilötyöhön. Resurssien suuntaaminen yhteisöllisen oppilashuollon kehittämiseen ja toteuttamiseen on lähes mahdotonta.

Toiveena koulupuolella on ollut jo vuosia saada koulupsykykari, mutta tämä ei ole toteutunut. Keskusteltiin siitä, että kun tiedetään, että koulupsykologin saaminen on todella haasteellista, niin toinen mahdollisuus olisi keskittyä hankkimaan koulupsykykari.

Positiivisena asiana todettiin, että toisen asteen oppilaille on saatu psykologin palveluita eli lukion ja ammattikoulun oppilaiden psykologipalvelut ovat pitkän odotuksen jälkeen järjestetty lainmukaisesti.

Juha Holappa esitti, että perusopetuksen tilanteen korjaamiseksi voidaan ottaa käyttöön myös muita toimenpiteitä. Päätettiin perustaa opetus- ja sivistysjohtaja Juha Holapan johtaman työryhmä, johon kuuluvat terveydenhoitajat Irja Luokkanen, Sari Nieminen ja Kristiina Tolonen, kuraattorit Jonna Puhakka ja Suvi Kipinä ja erityisopetuksen koordinaattori Sari Poropudas. Työryhmä tekee kartoituksen koulupsykykarin tarpeesta ja tämän jälkeen koulupuolella voidaan harkita myös muita toimenpiteitä.

➤ **Toimintamalli väkivaltaisen oppilaan kohtaamiseen**

Sari Poropudas esitteli Hirsikampuksen oppilashuoltotiimin tekemän toimintamallin väkivaltaisen oppilaan kohtaamiseen. Malli ja siihen liittyvät lomakkeet Sari toimittaa kaikille kouluille. Tapahtumasta tehtävän ilmoitusosan koulut lähettävät jatkossa myös opetuksen järjestäjälle.

➤ **Oppilashuoltokertomukset Wilmaan**

- Oulun kaupungista on saatu ohjeet Wilma-lomakkeiden laatimiseen ja sieltä on mahdollista myös saada apua käytännön toteuttamiseen. Ohjeet ja yhteystiedot on toimitettu palvelusihteri Katja Siekkiselle.
- Lomakkeiden valmistuttua opettajat koulutetaan lomakkeiden käyttöön
- Käyttöönottamisen aikataulu vuoden vaihteen jälkeen

➤ **Koulutusehdotuksia**

- MAPA- koulutus

<http://suomenmapakeskus.fi/koulutus/perusteet/>

Päätettiin, että Sari Poropudas tekee kartoituksen koulutuksen tarpeellista ja päätökset tehdään sen mukaan.

8. Seuraava kokous

23.5.2018 kello 14.00- 16.30

9. Kokouksen päättäminen

Päätettiin kello 15.48

Juha Holappa
Opetus- ja sivistysjohtaja
puheenjohtaja

Sari Poropudas
eo- koordinaattori
sihteeri